

23 βιβλία για την Ιστορία, τη δημοκρατία, τους εξτρεμισμούς

Προτάσεις δοκιμών για την ελληνική και την ευρωπαϊκή Ιστορία, για το φαινόμενο του ναζισμού καθώς και για θέματα όπως ο εξτρεμισμός και η δημοκρατία στην Ευρώπη, τα έθνη και ο διεθνισμός, η Δημοκρατία μεταξύ συγκυρίας και Ιστορίας.

Του **Γιώργου Σιακαντάρη**

Οι καλοκαιρινές μας προτάσεις για δοκίμια εκτείνονται σε τέσσερις ενότητες:

→ Η πρώτη αφορά βιβλία για την Ευρωπαϊκή Ιστορία: για τον ευρωπαϊκό Μεσαίωνα, για το πώς σχηματίστηκε η πρώτη εργατική τάξη στην Ευρώπη, η αγγλική, και, τέλος, γιατί ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος δεν τελείωσε το 1918.

→ Η δεύτερη αφορά βιβλία που εξετάζουν διαχρονικά την Ελληνική Ιστορία: από την προεπαναστατική περίοδο, στην επανάσταση και στον εμφύλιο μέχρι την οικονομία της χώρας από το 1912 έως σήμερα, τον δικομματισμό της περιόδου 1997-2012 έως την ανάλυση της εκλογικής συμπεριφοράς των Ελλήνων.

→ Η τρίτη ενότητα αφορά βιβλία που αναλύουν το φαινόμενο της ανόδου του ναζισμού και τα πρώτα χρόνια μετά την πτώση του.

→ Δεν περιοριζόμαστε όμως μόνο στην ιστορία. Η θεωρία και η πολιτική αποτελούν το τέταρτο και εκτενέστερο κομμάτι της βιβλιοδρομίας μας. Εδώ εμπίπτουν θέματα όπως ο αντισιμιτισμός, ο εξτρεμισμός και η δημοκρατία στην Ευρώπη, η εξουσιαστική Αριστερά, τα έθνη και ο διεθνισμός, η σημασία της αυτονομίας του ανθρώπινου λόγου, η αυτοβιογραφία ως πολιτική επιστήμη, η Δημοκρατία μεταξύ συγκυρίας και Ιστορίας και η εισαγωγή στον χαρακτήρα των ιδεολογιών. Όλα αυτά συνθέτουν ένα μέρος από το τοπίο του καλοκαιρινού μας κοινωνικο-πολιτικού και ιστορικού αναγνωστικού περιβάλλοντος. Απολαύστε το.

A. Ευρωπαϊκή Ιστορία

01/ Αναστάσιος Πεχλιβανίδης

Κράτος και πολιτική στον όψιμο Μεσαίωνα – Ο Μαρσίλιος της Πάδουας και οι καταβολές του δημοκρατικού πολιτικού στοχασμού

Πρόλογος: Πασχάλης Κιτρομιλήδης
Επίκεντρο, 2019

Έχει προ πολλού αρχίσει να φθίνει η κυριαρχία της αντίληψης πως ο Μεσαίωνας ήταν απλά ένας διαρκής και συμπαγής σκοταδισμός. Πλέον πολλά βιβλία μιλούν όχι απλώς για ρωγμές ανθρωπισμού μέσα στον Μεσαίωνα, αλλά για την εμφανή παρουσία ενός λόγου που προοιωνιζόταν την Αναγέννηση και τον Διαφωτισμό. Παρόλα αυτά όμως ο συγγραφέας τονίζει και τις καθαρά σκοταδιστικές πλευρές του Μεσαίωνα τις οποίες ανέδειξαν στοχαστές όπως ο Μαρσίλιος της Πάδουας. Αυτός, στο περίφημο έργο του «Ο υπερασπιστής της Ειρήνης» χρησιμοποιεί την αριστοτελική φιλοσοφία, το ρωμαϊκό Δίκαιο, αλλά και τις θεολογικές προσεγγίσεις του Αυγουστίνου, του Ακινάτη και της αραβικής φιλοσοφίας για να αμφισβητήσει την αυθεντία της εκκλησίας στην πολιτική ζωή. Αμφισβήτηση που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ειρήνη. «Ο υπερασπιστής της Ειρήνης» όμως δεν υπάρχει αν δεν είναι και υπερασπιστής της δικαιοσύνης. Μαθήματα από το παρελθόν στο μέλλον.

17/ Cas Mudde

Εξτρεμισμός και δημοκρατία στην Ευρώπη

Μτφρ. Ελένη Κοτσουφού

Πρόλ. Πέτρος Παπασαραντόπουλος

Επίκεντρο, 2018

Ο Κας Μουντ είναι ένας από τους πιο διεισδυτικούς αναλυτές του λαϊκισμού. Ο τρόπος προσέγγισης του όμως διαφέρει από πολλών άλλων που αναλύουν με μανιχαϊστικό τρόπο το φαινόμενο. Παρόλο που και αυτός βλέπει στον λαϊκισμό την εκ μέρους του ανάδειξη της αντίθεσης «λαός - ελίτ», δεν μένει εκεί. Από τη μια θεωρεί ότι είναι οι ελίτ που έστρωσαν το δρόμο στις επιτυχίες του λαϊκισμού. Και από την άλλη δεν καταφεύγει στη συνήθη απαξίωση όλων όσοι πέφτουν στις παγίδες των λαϊκίστικων κομμάτων. Αξίζει να προσεχθεί όμως η θέση του πως ο νατιβισμός – εθνικισμός και όχι ο λαϊκισμός

αποτελούν τους μεγαλύτερους κινδύνους για τις φιλελεύθερες δημοκρατίες. Στην νατιβιστική Ελλάδα της φοβίας από ανύπαρκτους εχθρούς κάτι τέτοιο αξίζει ιδιαίτερης προσοχής.